

Торчар #.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І
ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)

НОВІТНІ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ПРОБЛЕМИ, РОЗВИТОК ТА ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ

Матеріали XXXVII міжнародної
науково-методичної конференції

Частина 2

ПОЛТАВА
2012

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Центральна спілка споживчих товариств України
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

НОВІТНІ ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ПРОБЛЕМИ, РОЗВИТОК ТА ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ

**Матеріали XXXVII міжнародної
науково-методичної конференції**

(м. Полтава, 28-29 березня 2012 року)

Частина 2

**Полтава
ПУЕТ
2012**

УДК 001.895:37
ББК 74.58
Н73

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Програмний комітет

О. О. Нестуля, д.і.н., професор, ректор ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», голова комітету;
В. І. Теллов, д.е.н., професор, ректор Белгородського університету кооперації, економіки і права;
А. О. Наумчик, к.е.н., доцент, ректор Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації;
Е. Б. Аймагамбетов, д.е.н., професор, ректор Карагандинського економічного університету (Казспоживспілка);
М. М. Шарипов, д.е.н., професор, ректор Таджикиського державного університету комерції;
К. М. Абдуллаєв, д.філол.н., професор, ректор Бакинського Слов'янського університету.

Організаційний комітет

Голова
О. О. Нестуля, д.і.н., професор, ректор ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Заступники голови:
М. Є. Рогоза, д.е.н., професор, перший проректор ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Н. І. Озуй, к.е.н., доцент, начальник науково-методичного центру управління якістю діяльності ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».
Члени оргкомітету:
Н. В. Герман, доцент, директор навчального центру ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
О. В. Карпенко, к.е.н., професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
О. В. Шкурний, д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
М. В. Макарова, д.е.н., професор, завідувач кафедри інформаційної діяльності в економічних системах ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Л. М. Шимановська-Діанич, к.т.н., професор кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Н. М. Карпенко, доцент кафедри загальноекономічних дисциплін ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Є. І. Івченко, к.т.н., доцент, директор навчально-наукового інформаційного центру ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Н. М. Захарова, методист науково-методичного центру управління якістю діяльності ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Новітні інноваційні освітні технології: проблеми, розвиток та досвід
Н73 впровадження: матеріали XXXVII міжнар. наук.-метод. конф.,
(м. Полтава, 28–29 берез. 2012 р.): в 2 ч. – Полтава: ПУЕТ, 2012. –
Ч. 2. – 253 с.

ISBN 978-966-184-155-9

У матеріалах конференції розглядаються проблеми та досвід упровадження інноваційних освітніх технологій як основи для покращення якості підготовки фахівців.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

УДК 001.895:37
ББК 74.58

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів – українською, російською, англійською.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2012

ISBN 978-966-184-155-9

Жученко В. С., Лозова О. В. Впровадження інноваційних технологій дистанційного навчання при вивченні дисципліни «Економічна теорія».....	180
Чернявська О. В., Гнипа-Черневецька Л. В., Вязовська А. А. Особливості створення контенту в Moodle при підготовці фахівців спеціальності «Фінанси».....	181
Вахтін С. Р., Дрогомирецька М. І. Дистанційний курс «Технічне забезпечення підприємства» та його роль в активізації пізнавальної діяльності студентів.....	185
Гончаренко В. В., Клименко В. І., Франко Л. С. Досвід використання дистанційних технологій при викладанні дисципліни «Кредитні спілки та кооперативні банки».....	188
Пожар А. А., Радченко Ю. С. Використання дистанційної освіти в процесі підвищення кваліфікації працівників фінансових установ.....	190
Бородай А. Б. Проблеми та досвід впровадження дистанційних технологій навчання при викладанні дисциплін біологічного напрямку.....	192
Дмитренко В. І., Подпала В. В., Гнітій Н. В. Застосування засобів дистанційного навчання при вивченні хімічних дисциплін.....	194
Вишневецька Л. І. Вдосконалення технології проведення лекційного заняття.....	196
Моторний Ю. В. Проблеми та розвиток використання дистанційних технологій навчання при викладанні статистичних дисциплін.....	198
Кульчій О. О. Мотиваційний компонент методики забезпечення навчального процесу з використанням дистанційних технологій.....	199
Юдічева О. П., Кузнецова Н. О., Котова З. Я. Досвід впровадження новітніх інноваційних технологій під час викладання «Безпеки харчових продуктів».....	202
Омельченко Н. В., Мороз С. Е., Браїлко А. С. Застосування дистанційного курсу «Основи експертизи культурних цінностей» під час підготовки товарознавців-експертів в митній справі.....	204

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «КРЕДИТНІ СПІЛКИ ТА КООПЕРАТИВНІ БАНКИ»

В. В. Гончаренко, д.е.н., професор;

В. І. Клименко, асистент;

Л. С. Франко, аспірант

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

На сьогоднішній день провідні європейські вузи використовують у навчальному процесі сучасні інформаційно-навчальні Інтернет-технології, дозволяючи зробити вищу освіту більш доступною. Україна не є винятком, хоча теоретичні, практичні та соціальні аспекти дистанційної освіти розроблені в нашій країні недостатньо [1].

Традиційно вважається, що дистанційна освіта – це сукупність технологій, що забезпечують доставку тим, хто навчається, основного обсягу досліджуваного матеріалу; інтерактивна взаємодія студентів і викладачів в процесі навчання, надання студентам можливості самостійної роботи з освоєння досліджуваного матеріалу, а також у процесі навчання [2]. На відміну від звичайного заочного навчання, дистанційне навчання – зручне навчання без відриву від сім'ї і роботи. В сучасних умовах ця форма освіти є досить перспективною і активно розвивається дозволяючи навчатися на відстані від навчального закладу. За допомогою Інтернет-технологій кожна людина, яка має бажання, може отримати освіту в будь-якій точці світу.

При навчанні студентів на очній та заочній формі навчання студенти використовують міжнародну інформаційну систему Moodle. Moodle (модульне об'єктно-орієнтоване середовище дистанційного навчання) – безкоштовна, відкрита (Open Source) система дистанційного навчання (СДО). Система реалізує філософію «педагогіки соціального конструктивізму» та орієнтована насамперед на організацію взаємодії між викладачем та учнями, хоча підходить і для організації традиційних дистанційних курсів, а також підтримки очного навчання [2]. Однак при спробі адаптувати традиційну технологію дистанційного навчання для виконання специфічного завдання – організації обов'язкового сертифікаційного навчання фахівців кредитних спілок, наштовхнула нас на думку про необхідність розробки принципово нової методології дистанційного навчання, яка б

базувалась на принципово новому поданні навчальної інформації та новому, спеціально розробленому для цього програмному продукті, за допомогою якого здійснюється управління навчальними курсами (спрощений варіант системи Moodle). В результаті, була розроблена принципово нова система дистанційного навчання (підвищення кваліфікації) фахівців кредитних спілок, яка при певній адаптації може бути успішно використана при побудові повноформатної системи дистанційного навчання ВНЗ.

Унікальність цієї розробки полягає у застосуванні принципово нової для України технології Інтернет-навчання на основі програмно сформованого, за результатами вхідного тестування, Індивідуального Навчального Плану (ІНП) студента. Навчальний процес має наступну логічну послідовність: програма курсу → вхідне тестування → автоматично сформований ІНП → коротке пояснення кожного тестового питання → детальне пояснення кожного тестового питання → додаткова література до тестового питання → можливість задати питання викладачу у системі → вихідний контроль. При цьому, вхідне тестування є досить глибоким (на рівні вихідного) і в залежності від навчального курсу складає від 100 до 1 000 тестових питань. Індивідуальний навчальний план формується системою автоматично на основі неправильно наданих або пропущених при вхідному тестуванні відповідей, що дозволяє уникнути необхідності втрати часу на вивчення тих питань, які студент засвоїв при освоєнні інших курсів або знав з інших джерел. При цьому, навчання за ІНП будується шляхом надання роз'яснень щодо запропонованих в тестах відповідей, у вигляді короткого, а при необхідності – розширеного коментаря та посилань на відповідну літературу, що знаходиться в бібліотеці системи дистанційного навчання. Якщо студент не зрозумів наявні в системі дистанційного навчання коментарі щодо тестового питання він може задати запитання викладачу безпосередньо в системі. База запитань та відповідей по кожному тестовому питанню зберігається, накопичується та є доступною для всіх студентів, що вивчають даний навчальний курс. Навчальні курси поділяються на тематичні (аналог традиційних предметів чи модулів у ВНЗ) та професійні (група тематичних курсів, вивчення яких забезпечує повноцінне виконання певних професійних обов'язків – фінансового аналітика, кредитного інспектора, касира, голови правління тощо). Глибина вивчення матеріалу визначається

обраним рівнем навчання (базовим, середнім чи високим). Після вивчення матеріалів ІНП студент проходить вихідне тестування. Якщо при цьому він набирає 80 % правильних відповідей (процент може регулюватись) – отримує сертифікат про успішне проходження курсу. В іншому випадку із неправильних відповідей формується новий ІНП і процес повторюється поки студент не засвоїть даний навчальний курс.

Перша версія системи успішно пройшла апробацію. З її допомогою (адреса в Інтернеті – suedu.org.ua) уже понад 150 фахівців фінансового ринку пройшли навчання у дистанційному режимі, після чого успішно склали кваліфікаційні екзамени. Зараз закінчується робота над другою версією, адаптованою під потреби ВНЗ з тим, щоб з часом стати однією з можливих вітчизняних альтернатив такій відомій зарубіжній системі дистанційного навчання як Moodle.

Література

1. Історія створення ДО в Україні. – Режим доступу : <http://www.osvita.org.ua/distance/ukraine/>.
2. Свободная енциклопедия Википедия. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org/wiki/Special:Search?search=%D0%B2%D1%96>.

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

А. А. Пожар, доцент;

Ю. С. Радченко, асистент

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Учасники сучасного ринку фінансових послуг України, до яких належать банки, кредитні спілки, ломбарди, фінансові та страхові компанії, пенсійні фонди тощо, регулярно потребують спеціальних курсів підвищення кваліфікації для своїх співробітників. З одного боку, це зумовлено постійними змінами кон'юнктури фінансового ринку і законодавства, з другого – необхідністю професійного росту працівників, з третього – в окремих випадках є вимогою державного регулятора.

Необхідність відривати працівників від роботи, направляти їх у відрядження до інших міст і нести досить суттєві витрати з